

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 1 év hátra . . . . . 25 K Félévre . . . . . 150 K
 3 évfolyamra . . . . . 75 K Egész évre . . . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Valutánk és a vagyondézsma

Pénzünk példátlan elértéktelenedésének szomorú ténye a kivezető utak közül látszatra legszivesebben állapodik meg az egyszeri nagy vagyonaodónál, az ugynevezett vagyondézsmanál. Szinte köztudattá vált már, hogy jön a vagyondézsma, mert jönnie kell, hisz más eszköz az ország kétségbeesztő pénzügyi helyzetének orvoslására, a szégyenletesen leromlott valuta megjavítására nem is lehetséges. A tíz milliárdos állami deficitet a vagyondézsma után egyszeriben el lehet tüntetni, s csak józan pénzügyi politikára, okos gazdálkodásra van tovább szükségünk, hogy megtaláljuk az államháztartás egyensúlyához és a jó pénz megteremtéséhez vezető utakat. E theória azonban csak a látszaton alapszik és a logikus gondolkodás által egyszeriben kellő értékére száll alá . . .

A külföldi nagytőkék lázasan keresnek elhelyezkedést Csonkamagyarországon, mely agrikultur mivoltánál fogva oly fölényben van szomszédai között, hogy a maga lábán is meg tudhat állani. Ezt a fölényét elismeri a hivatalos külföld is és egyformán hajtja meg zászlaját a magyar nép kiváló nemzeti erényei előtt. Hogy van hát mégis, hogy a magyar koronáért csak filléreket adnak odakinn Zürichben és semmivel sem honorálják a magyar gazdasági többértékességét. Hogy van az, hogy még a mindenét elköttyavetyélt és 25 milliárd közös bankjeggy sulya alatt sopánkodó, önmagát élelmezni sem tudó Ausztria pénze is jobb Svájcban, mint a csak 12 milliárd bankjeggyért felelős és még mindig sokkal több értékkel rendelkező, élelmiszereit eléggé ellátott Csonkamagyarországot? . . . Ugy, hogy az ország külső és belső ellenségei, s talán inkább az utolsók, minden eszközt megragadnak arra, hogy a magyar valutát lerongyolódott állapotában megtartsák. Hisz a valuta-spekulációkon ők sulyos milliókat szereznek és a nép nyomorából nekik mindig csak rebach sarjadt még ki. Ez okból sajtót és üzleti összeköttetést mint az emberi hiúságot egyaránt felhasználnak arra, hogy a magyar fehére terrortól szóló mesével, a magyar közállapotok forradalmi jellegének szántszándékos látszat keltésével bizalmatlanságot ébresszenek a külföldön a magyar nemzet életképessége és a magyar állam uralkodó politikai irányzatának megerősödése ellen.

Belevitték a köztudatba a vagyondézsmanának a gondolatát, mert az nem őket sujtaná elsősorban, hisz a mozgatható nemzeti vagyont ők már jó előre elhelyezték odakint, hanem sujtaná a magyarság zömét, a keresztyén közép-birtokos osztályt, amely egzisztenciájában lenne általa megtámadva. A nemzet ellenségének pedig ez és csakis ez volna a kívánatos nyereség. A külföldre esmpészett mobil-tőke a vagyondézsma után egyszeriben visszaszívárogná az országba és adófizetőjévé, engedelmes szolgájává tenné a törzsökös magyarságot.

Ezért rossz a magyar valuta idebenn és odakinn egyaránt, ezért rongyosodik le és szégyenedik el a magyar középosztály teljesen. Ezért nem tudja a magyar gazda gazdasági felszerelését pótolni és ezért nem tud a magyar többtermelés problémája megvalósulni.

A pénzügyi kormányzat nyitott szemmel kell szétnéznie maga körül, ha az ország pénzügyi helyzetét szanalni akarja. Látnia kell a magyar korona szégyenletes értéktelenségének valódi okait és nem szabad, hogy a nemzet

ellenségei által jól elkészített csapdába beugorjon. Adóztassa meg kiméletlenül az 1914 óta szerzett háborus és forradalmi vagyont, de ne gyöngítse le végképen a keresztyén magyar birtokos középosztályt. Vagyondézsma helyett, amely ma már igazságtalan lenne, egy 20-25 millió dolláros kölcsön is kielégíthetné az állami deficitet, s a progresszív alapú adózási rend-

szert egyensúlyban tarthatná Csonkamagyarország háztartását. Félre hát a rövidlátó pénzügyi politikával, félre a nemzet érdekeit sértő álhumanizmussal, félre a vagyondézsma gondolatával és elő a háborus nyereségek alapos megadóztatásával! Az alattomban dolgozó és informáló belső ellenségeket pedig kiméletlenül el kell tiporni . . .

Teleki nem vállalja a kormányalakítást

Kihallgatások a kormányzónál

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) Vasárnap *Andrássy* egy kijelentése folytán az a hír terjedt el, hogy a döntés megtörtént és *Teleki Pál* lett újból miniszterelnöknek üzenve. A hír azonban nem bizonyult valósnak. A döntés csak a hét végére várható.

A kormányzópart egyes csoportjai között az alkotmányjogi kérdések miatt az ellentét ismét kiélesedett. Minden jel arra mutat, hogy a frakciók új csoportosulása fog bekövetkezni. A Kormányzó vasárnap *Apponyi Albertet*, *Andrássy Gyulát*, *Ernst Sándort*, *Vasady Balogh Győzöt* és *Fáy Gyulát*, a kormányzópart al-elnökét fogadta kihallgatáson. *Andrássy Gyula* kihallgatása után annak a véleményének adott kifejezést, hogy a válság megoldására a jelen pillanatban csak *Teleki Pál* lehet alkalmas.

Teleki tegnap kijelentette, hogy a kormányzó még nem döntött Sokorópátkai Szabó kérdésére, hogy vállalja-e a megbízást, határozottan kijelentette *Teleki*, hogy a válság megoldására nem érzi magát elég erősnek. Ha a kormányzó választása mégis rá esne, a megbízást elhárítja magától.

— Az agrárdemokraták körében nagy elégedetlenséget keltett, hogy míg a legitimisták egész sora jelenik meg a kormányzó előtt, addig az ő álláspontjukat csak *Kovács István* tolmácsolta egyedül. *Meskó Zoltán*, az

agrárdemokraták egyik vezérférfia sem kapott meghívást.

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) *Beniczky Ödön* vasárnapi nyilatkozata, amelyben rámutat arra, hogy a detronizálás annyit sem használ, mint az 1849-i, azon képviselők között, akik a szabad királyválasztás hívei, nagy izgalmat idézett elő. Azok a képviselők, akiket személyesen is felsorol, mint *Sréter István*, *Dömötör Mihály*, *Kovács J. István*, *Meskó Zoltán* elhatározták, hogy *Beniczky* vádjait minden rendelkezésükre álló parlamenti eszközzel megfogják torolni.

Meskó Zoltán kijelentette, hogy előbb az egységes eljárás módozatait állapítják meg, de semmiesetre sem lovagias uton intézik el az ügyet.

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) A kihallgatások ma délelőtt szüneteltek, mert a kormányzó a nemzeti hadsereg zászló-ünnepélyén vett részt a budavári koronázó templomban. Délután sokorópátkai *Szabó István*, *Ferdinándy Gyula*, *Tomcsányi V. Pál*, *Bottlik József* jelennek meg a kormányzó előtt.

Sokorópátkai *Szabó* kijelentette ma, hogy a kormányválság sokkal hosszabb ideig fog tartani, mint azt sokan gondolták. Az alkotmányjogi kérdések annyira összehonyolították a helyzetet, hogy ember legyen, aki megtalálja a kivezető utat.

Öngyilkos lett a levélhamisító

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) A *Heller Róbert*—*Weisz Annie*-féle bűnügyből kifolyólag kihallgatták *Lukacsevics Magdát*, a „Madame” divatlap hivatalnoknőjét is. *Lukacsevics*ről a nyomozás adatai kiderítették, hogy azt a levelet, amit az öngyilkossá lett *Weisz Annie* 49 ezer koronával együtt *Hellerné*hez küldött, ő hamisította meg. Vasárnap reggel egy detektív jelent meg nála, hogy elővezesse. *Lukacsevics* éppen akkor kelt fel s arra kérte a detektívet, hogy előbb reggelizhessen meg. Nemsokára a fürdőszobából dörrenés hallatszott. Berohantak s ott találták átlőtt mellel *Lukacsevics Magdát*, aki ezeket mondta:

— Nem bírom tovább, zaklatnak, fáradt vagyok, ártatlanul szenvedek.

Bevitték a Pajor szanatoriumba. Állapota súlyos de nem életveszélyes.

A görög kormány elrendelte a népszavazást

Athén, dec. 6. (Nemzeti St. tel. jel.) A görög kormány az antant hatalmak jegyzéke ellenére is elhatározta a népszavazás elrendelését. Az antant jegyzékét közölték a Luzernben tartózkodó *Konstantin királlyal* is. A király kijelentette, hogy az antant jegyzékét nem veszi tudomásul, mert a döntés Görögországot illeti.

Kedvezően folynak a széntárgyalások

Apponyi nem megy Párisba

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) Egyes fővárosi lapokban az a hír terjedt el, hogy *Apponyi Albert* gróf Párisba megy, az antant jóvátételi bizottságokkal érintkezést keresni a szénügyeket illetőleg. Illetékes helyen kijelentik, hogy *Apponyi* nem fog Párisba utazni, hanem helyette gróf *Széchen Antal* volt párisi nagykövet fog a kormány megbízásából Párisba menni, hogy perlektuálja azokat a tárgyalásokat, amelyeket *Rau Gottlob*, a szénügyek kormánybiztosa és *Rippka Ferenc* gázgyári igazgató folytattak.

Budapest, dec. 6. (Nemz. St. tel. jel.) A szombati nap folyamán a fővárosba érkezett *Klackmall* angol kapitány, a kattovici szénbányák antantbizottságának vezetője. A tegnapi nap folyamán *Rou* Gottlobbal és *Rippka* Ferencel, majd a külügyminiszterrel, a kereskedelmi és a közlekedési miniszterekkel tárgyalt a szénimport ügyében.

A tárgyalások örvendetesen haladnak előre s valószínű, hogy havonként három-ezer vagon szenet kapunk a kattovici szénbányákból.

Apponyi és Andrássy a királykérdésről

Önálló és nemzeti királyság kell!

Budapest, dec. 6. (Nemzeti St. tel. jel.) Apponyi Albert gróf egy újságíró előtt nyilatkozott a királykérdésről és a párisi ratifikációról, s a következőket mondotta:

— A királykérdést illetőleg csak azt mondhatom, hogy én csakis a koronás király királyságát tartom elképzelhetőnek és minden más megoldás forradalmi alapon állana. Abban azonban mindnyájan egyetértünk, hogy a királyságnak teljesen önállónak és nemzetinek kell lennie és ki kell zárnia minden közjogi köteléket és korlátozást...

— Ami Daniellou francia képviselő beszédét illeti, meg kell állapítanom, hogy Da-

nielou beszédének minden mondatából kéri az a meggyőződés, hogy ez az ugynevezett békeszerződés alapján elhibázott és tarthatatlan. Ma még alapos a remény, hogy valamely jelentősebb eredményt érünk el a trianoni békeszerződés módosítása tekintetében...

Andrássy Gyula gróf ezeket mondotta:

— A királykérdés előtérbehozása kockáztatja Magyarország teljes függetlenségének érdekét és az országot szolgálásba dönti. A magam részéről azt kívánom, hogy végrehalására alakuljon oly kormány, amelynek egyöntetű politikája van s amely a nemzetet vezetni képes...

Flóhr tábornok hazaérkezett

Tíz hónapi kegyetlen fogság után, testi és lelki gyötrelmek után érkezett meg Debrecenbe a volt kettős honvédtuszárok vitéz parancsnoka: Flóhr János tábornok. Február 8-án hurcolták el a bocskoros oláhok s előbb Nagyváradon, majd a kolozsvári Fellegvárban tartották fogva. Az volt a vád ellene, hogy az oláh hadsereg ellen fegyverkezék és támadást tervez. Holott a magyar fővezérség utasítására csupán arra az időre tette meg az intézkedéseket, amikor a románok kivonulnak Debrecenből. Október 2-án a román katonai törvényszék felmentő ítéletet hozott a tábornok ügyében, mégis egészen mostanáig vonakodtak szabadon bocsátani.

Már napokkal ezelőtt nagy örömet keltett az egész városban az a hír, hogy a magyar társadalom közkedvelt és köztiszteletben álló tagja csakhamar visszatér körünkbe. S mikor köztudomásra jutott, hogy hétfőn délután három órakor fut be az autó, ezrével kerekedtek föl az emberek a méltó fogadtatásra.

A helyőrség tisztikara testületileg jelent meg a Petőfi-téren, a legénység fészkesvívgyázzban és táncoló paripákön állt sorfalat a téren és a Hunyadi utcán, a hivatalok és hatóságok fejei küldöttségek élén várakoztak a rég látni jó barátokra. A város tisztikara Hubert Ottó főispán és Csóka Samu h. polgármester vezetésével jelent meg, a vármegye tisztikara Szomjas Gusztáv főispán és Pákozdy Sándor alispánal az élén. A kir. ítélőtábla Pajor Kálmán és Kulcsár Imre tanácselnökökkel képviseltette magát dr. Haendel Vilmos az Arany János társaság elnöke, Kesserű Lajos törvényszéki elnök, Okolicsányi Károly, Wolff János ny. tábornok, a gazdasági egyesület, a közjegyzői kamara elnöksége, Weszprémy Zoltán és Petzko Ernő a Casino képviselőiben. Nedeczky Ferenc, Havas Gábor, Fack Leó nyug. ezredes, dr. Lindenberger János püspöki helynök, Szentkirályi Tivadar kamarai elnök, az államrendőrség Ferenczy Tibor vezetésével, Rostás István községi előjáró és mások.

Pontosan három órakor érkezett meg a vörös kereszt szürke autó, benne a várva várt utas, Fráter Jenő tábornok társaságában, aki távollevő Hegedűs Pál körletparancsnokot helyettesítette. Az első pillanatok a család viszontlátási örömkönyveinek voltak szentelve, majd gyalog indult el a civilruhában érkezett tábornok Keil Elemér ezredes térparancsnok és Ince Kálmán ezredes kíséretében a rá várakozók felé, a közönség lelkes éljenzése közepette. Ellépett a kivonult disz-század, majd a tisztek sorfala előtt. Ekkor előállott Ujfalussy Gábor huszárezredes, aki éveken át harcolt a tábornok oldalán, a legnehezebb pontokon, és katonás, de szívből feltörő szavakkal mondott Isten hozott a kettések rajongásig szeretett parancsnokának. Ezután Csóka Samu h. polgármester a város közönsége nevében melegen üdvözölte a tábornokot, akit a jótékony Nőegylet népes küldöttsége élén Fráter Erzsébet elnök szép virágcsokorral lepelt meg.

A tábornok ezután állást foglalt a téren, s a kivonult katonaság Ujfalussy Gábor ezredes és Elékes Károly huszárszázados vezetésével diszmenetben lépett el előtte, a felszentelt zászlóval.

El lehet képzelni, mit érezhetett a vitéz generális, mikor meglátta, hogy mily gyönyörű

katonás tartással haladnak a magyar nemzeti hadsereg kemény vitézei, melyről eddig csak hallomásból tudott.

Csak ezek után tudták öleléssel és meleg kézzel üdvözölni a jobarátok és tisztelők a fogadtatás melegségétől láthatólag meghatott tábornokot, aki ezután a város ötszög díszfogatára szállt, s a zenekar hangjai mellett a katonaság kíséretében Kossuth-utca 29 szám alatti lakására hajtatott.

Rákóczi-est a Csokonai-színházban

A vagonlakók krrácsonyára dec. 13. és 14. napjain Hegedűs Pál altábornagy, Hubert Ottó és Szomjas Gusztáv főispánok védnöksége alatt Mikecz Gábor fényesnek ígérkező Rákóczi-estet rendez a városi színházban este 6 órai kezdettel. Az estély műsora a következő:

1. Nyitány. Játssa Magyar Imre zenekara. 2. Kuruc dalokat énekel Dancz István, kíséri Magyar Imre zenekara. 3. Történelmi képek Rákóczi korából. Összeállította Mikecz Gábor. a) Krasznahorka. b) Nagymajthényi zászló. c) Rákóczi bucsuja. A történelmi képek előtt alkalmi verseket szaval dr. Szilágyi Béla. A városi dalárdát vezeti Mácsay Sándor. 4. Toborzó, magyar szülő és körmagyar. Tánccal: Dömötör Böske, Dömötör Klára, Dömsödy Gitta, Ebner Adrienne, Hegedűs Ica, Jóna Pityu, Jóna Judit, Kontsek Irén, Körösi Idus, Medgyaszay Kata, Medgyaszay Pityu, Nagy Gabi, Óri Böske, Rostás Edith, Szele Cuni, Szomjas Gizi, Szomjas Edith, Tóth Andrea, Várady Gizi, Wilhelms Nóra urleányok, Baróthy Zoltán, Bayer László, dr. Bóka Tibor, Boér Viktor, Heynke Oszkár, Ján Miklós, Keresztes Árpád, Mikecz János, Pencz Gusztáv, Polyánszky István, Szabó Ferenc, Szálé János, Tapódy István, Tóth Endre, Turba László, Vass Károly és Uray Gyula urak. A táncokat betanította Ch. Perczel Karola. 5. Ünnepi beszéd. Irta és elmondja dr. Winkler Jenőné Rettegny Margit. 6. A Regőczy Kisharang. Ünnepi színjáték két képben. Irta Szávay Gyula. I. kép: Magyarország elpnasztulása. Rákóczi száműzése. Rákóczi bujdosása. II. kép: Magyarország újjáépülése, Rákóczi halmvainak hazaszállítása. Főbb szerepeket adják: Dr. Winkler Jenőné, Ebner Adrienne, Dömsödy Gitta, Kontsek Irénke, Hegedűs Ica, dr. Bóka Tibor, Mikecz Gábor, dr. Szilágyi Béla, Dancz István, Tapódy István, Uray Gyula stb.

Jegyek rendes helyárok mellett a Bódogh cukrászdájában naponta délután 5 és 7 óra között válthatók.

Kérem! Azok a hölgyek, kiknek magyar ruhájuk van, szíveskedjenek az előadáson abban megjelenni!

Az osztrák-magyar tárgyalások

Budapest, dec. 6. (N. St. j.) A magyar és osztrák gazdasági tanácskozások programjában változás történt, amennyiben a magyar megbizottak ma nem utaztak el Bécsbe, hanem ehelyett Pickler dr. vezetésével az osztrák megbizottak érkeztek Budapestre és a kormány kiküldötteivel sürgős tanácskozásokba bocsájtkoztak.

HIREK

A titokzatos,

rejtett erők működésbe jöttek azonnal, mihelyst a milliomos mór kitoloncolásáról esett szó. Eskenázi Nachmann végig bolyongta faji szokás szerint az egész kontinenst és úgy találta, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon, a kazár kézben lévő szép Magyarországon és — meglepedett a legjobb időben pont a háboru évében. Hogy aztán rövidesen millionér lett a hadiszállítók révén, az olyan természetes, minthogy a vér még sohasem vált vízzé és Eskenázi Nachmann sem esett a fejedélyára, hogy ki ne használja a kedvező konjunkturát. Az is természetes lett volna, hogy ilyenképpen a kormány rendelet értelmében kitoloncolják Eskenázi Nachmann az országból, mint a honszerző és honfenntartó magyarság létérdekeit fenyegető veszedelmes idegent... De hát neki szerencséje van, mert autón száguldott a toloncházba, mely úgy megszédült az előkelő idegentől, hogy nem is mert bezáródni mögötte. Hogy is mert volna, mikor a milliomos mórnak nemzetgyűlési képviselő volt a védője és mikor a titokzatos, rejtett erők működését már előre megérezte... A belügyminisztériumban sürgősen elrendelték Eskenázi Nachmann ügyének revízióját, mert úgy találták, hogy az államrendőrség derék tisztviselői tévedtek... hisz milliomos zsidóról van szó, akit nem szabad egyenlő mértékkel mérni... Furcsa, nagyon furcsa...

— Városi közgyűlés. Debrecen városi törvényhatósági bizottsága december 14-én tartja rendes közgyűlését. Miután e napra kérte Kovács János festőművész is a nagyterem átengedését képkiallítás céljaira, a tanács nem teljesíthette a kérelmet.

— Van liszt! Végre megérkezett a Debrecen részére kiutalt liszt és a múlt heti lisztinség után megkapja a csokély adagot a közönség. A szükséges mennyiséget ma utalja ki a kereskedőknek a közellátási hivatal.

— Kevés szén jött. A városi világitási vállalata injekciós adagot kapja a szenet. Hétfőre 4 és fél vagon érkezett, este 9 óráig volt közvilágitás. Hogy ma lesz-e, nem tudni, mert tartalékszén nincs semmi.

— Telket a muzeumnak. A városi tanács átírt a ref. egyházhoz és a kollegiumhoz, hogy az Egyház-tér 9., 10. és 11., valamint Vár-u. 9. sz. a telkeit méltányos áron engedjék át az építendő muzeum részére. A telkek megvásárlására Déry Frigyes bécsi hazánkfia 1 millió koronát adományozott.

— Igasságügy nyugdíjasok figyelmébe! Felhívjuk a Debrecenben tartózkodó összes igazságügyi nyugdíjasokat, hogy az igazságügyi miniszter ur 18540-920. I. M. E. számú, család pótlékra vonatkozó rendelkezését a debreceni m. kir. Állampénztárnál sürgősen tekintsék meg, hogy az igényjogosultak az üsszeg kiutalványozása végett a folyamodványokat még 1920. december hó 31-ig okvetlen benyújthassák. — M. kir. Állampénztár.

— A méntelep bérbeadása. A debreceni méntelep szerződésileg bérelte a földmivélsügyi miniszterium. Ez a szerződés 1914. évben lejárt. Azóta szerződés nélkül áll ez az ügy. Most azonban leírt a földmivélsügyi miniszterium a városnak, melyben kéri a méntelep bérbe a régi bérleti áron, 26 ezer koronáért, azzal a kikötéssel, hogy a méntelepen a esatornáztatási, villanyserelési munkákat végeztesse el a város, azonkívül kocsiszíneket építtessen. A tanács utalt arra, hogy ez a telep rengengetet szentvelett a románok ittbítangolása alatt és bármennyire is jelentősen országos érdek a szerződés meghosszabbítása, mégse hajlandó oly neveltséges kicsiny bérösszeg mellett a szerződést meghosszabbítani. Hanem felmereti s informáltatja a tanács előbb magát a bérösszeg felől a mérnöki hivataltól és csak aztán fog érdemlegesen dönteni az ügyben.

— Három városi ösztöndíj. A debreceni tudományegyetem rektora értesítette a városi tanácsot, hogy a város három ösztöndíját 3 kiváló hallgatónak kiadta. Tudomásul vették.

— Halálozás. Kovács László rendőrtisztviselő apósa, Sándor János 76 éves korában elhunyt. Ma temették a r. k. temető halottas házából.

— **Istállóból lakásba, onnan istállóba.** Keserves panaszt tett a rendőrségen Szabó Béla máv. kalauz, aki 5 éve lakik Debrecenben. Az oláh megszállás óta járja a lakáskálváriát. Harsányi Gusztáv-u. 14. sz. a volt lakása, de átkellett adni a tulajdonosnak, aki családjával együtt menekült. Végre is Kandia-utca 6. sz. a. helyezkedett el 4 gyermekével az istállóban. A háztulajdonos, mikor az egyik szobás lakás a házában megürült, átengedte részére a lakást, azonban ezt elfelejtették bejelenteni a lakáshivatalnak, mely előbb Vörösmarty-u. 9. sz. a. utalt ki ugyan részére olyan kis zugot, melybe még butorait sem tudta volna elhelyezni, de 4 gyermekével a háztulajdonos be sem engedte költözni. A múlt esütörtökön Szász lakásügyi előadó megjelent Mocho Ferenc menekült tisztviselővel a lakásán és szombaton már karhatalommal ki is tették belőle. Elköltöztették 4 gyermekével (az egyik halálán van) Miklós-u. 8. sz. alá, két olyan szobába, mely még az istállónál is rosszabb, mert csupa piszok és a szobákba becsorog az esővíz. Haladó gyermekkel! Miután a lakás köz- és életveszélyes, a szerencsétlen családapa panaszt tett a rendőrségen.

— **Rendetlen kezelés a guti erdőgondnokságnál.** A városi számvevőség ellenőrző közögei a guti erdőgondnokság hivatalában megtartott vizsgálat alkalmával súlyosabb természetű bajokat találtak. Nem volt pl. rendes könyvvezetés, aminek következtében nem lehetetlen, hogy anyagi kár állott elő. A számvevőség jelentése alapján a városi tanács sürgős felvilágosítást kért az erdőhivataltól.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Az 1917—18. években működő Debreceni Köztisztviselők Jóléti Szövetkezetének igazgatósága értesíti volt tagjait, hogy a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezetébe való beolvadására megteremtette a lépéseket és minden tagja után 20 koronát üzlet résznek befizet. A volt szövetkezet tagjai, tehát a pénzügyigazgatóság földszint 11. sz. szobájában a beiratkozás alkalmával erre hivatkozzanak s így csak az üzlet rész 20 koronán felüli részét kell befizetniük.

— **Move hangverseny.** A debreceni helyi örség tisztikara e hó 11-én, szombaton este fél 7 órai kezdettel a Move javára nagyszabású hangversenyt rendez a Bika disztornében. Az ünnepi beszédet Holényi János ezredes tartja. Havass Gáborné énekel, a többi szám mind a tisztikar tagjaiból kerül ki. Jegyek Antalffy és Csáthy könyvkereskedésében már most kiválthatók. Részletes műsört annak idején közölni fogjuk.

— **Dohánytermelők figyelmébe!** A dohánybevalló felügyelőség megkeresése folytán a polgármester közli a város érdekelt lakosságával, hogy a kincstár részére dohányt termelni szándékozik a dohánytermelés iránti kérelmüket az 1887. évi XLIV. t.-c. rendelkezéseinek megfelelően kiállítva a lehetőség szerint minél korábban, de legkésőbb f. évi december 31-ig a polgármesteri hivatalhoz okvetlenül nyújtásuk be. Új kérvényezők kataszteri birtokivük bélyegtelen másolatát, bérlet esetén pedig ezenkívül a hasznabéri szerződés bélyegtelen másolatát mellékeljék. Figyelmeztetnek a kincstár részére dohányt termelni szándékozik, hogy a késedelmesen beadott jelentések nem vétetnek figyelembe.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács a következő iparengedélyeket adta ki: Dobreceni kereskedelmi Rt. gyarmatára, fűszer, esemegye, cukorka, vegyitermékek, olaj, zsiradók, gazdasági magvak forgalombahozatalára 8000, Gyenesey Gábor élelmiszer, termény és élőállatok nagybani kereskedésére 6000, Gold Sándor villanyszereplő, elektrotechnikus, Búrg Sándor bank és árubizományos, sorsjegy, játékkártya és helyegkereskedés 1000, Kiss Ernő cukrász 500, Kiss Károlyné szibárus 300 korona engedélydíj lefizetése ellenében kaptak iparengedélyt.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A város közigazgatási bizottsága tegnap délután Hubert Ottó főispán elnökletével ülést tartott és letárgyalta dr. Magoss György, Biró Jenő és Keresztesi István fegyelmi ügyét. Az ülésről, mely a késő délutáni órákban ért véget, holnapi számunkban bővebben beszámolunk.

— **Megszökött szerelmes pár.** Cs. Sándor budapesti fiatal ember napokkal ezelőtt Debrecenbe érkezett egy lánnyal s a Pannonia szállóban szálltak meg. Nehány napi ittlétük után pénzük elfogyván, adósságokat csináltak és végül nyomtalanul elléptek. Körözték őket és kiderült, hogy Cs. Sándor kiskoru budapesti ifju szülői beleegyezés nélkül házasságot kötött egy budapesti urileánnyal, akivel Debrecenbe szökött. A rendőrség elfogta a szerelmes párt és intézkedik, hogy nászutazásukat tolong uton tegyék meg visszafelé.

— **Lakásügyi értekezlet.** A lakásügyek kormánybiztosának elnöklete alatt szombaton délután értekezlet volt a városi háza kistanács-teremben, azonban az értekezlet mindvégig bizalmas jellegű volt.

— **A „Napsugár” műtárgy-árverése nagy érdeklődés mellett szép eredménnyel folyt le. Igen sok művészi becsü luxustárgy és használati tárgy talált vevőre. Második aukcióját a „Napsugár” még karácsony előtt: december 21-ikén rendezti, hogy alkalmat adjon a közönségnek művészi értékű ajándéktárgyak bevásárlására.**

— **Árverésre átvesz a kiadóhivatal (Piac-u. 10 I.) mindennemű antik vagy modern műtárgyat, mint például: butor, szőnyeg, kép, metszet, könyv, óra, porcellán, üveg, csipke, arany, ezüst, ékszer sít. Hivatalos órák délelőtt 9—2 óráig.**

— **Megint emelnek a kéményseprők.** A debreceni kéményseprőmesterek újra kérelmezték a kéményseprői díjak emelését. A kérelmet a tanács kiadta véleményezésre az előjárásnak, az árvizsgáló bizottságnak, valamint a kereskedelmi és iparkamarának.

— **Az első szükséglakások.** A katonaság értesítette a városi tanácsot, hogy a Salétrom-laktanya egyik épületét már átalakították szükséglakásokká. A tanács a mérnöki hivatal utasította, hogy a szükséglakásokat vegye át, készítsen házirendet és tegyen javaslatot a mérsékelt házbérekre vonatkozólag. A város az elkészült szükséglakásokról jelentést tett a belügyminiszternek és megküldte az átalakítási terveket is.

— **Adomány.** Hajduböszörményben Csorba András ur házában baráti körben ülte nevenapját, s ez alkalommal összegyűjtött 456 koronát a menekültek javára a Hajdúföld szerkesztőségbe küldötte be. Közszóval fogadjuk és illetékes helyre továbbítjuk. A jókedvű adakozóknak pedig sok boldog András-napot kívánunk.

— **Bethoven est.** A városi zenede tanári kara beadványban kérte a tanácsot, hogy a világhírű dal-költő halálának 150-ik évfordulója alkalmából december 16-án a zonedében rendezendő Bethoven-estélyre a tereméért, ugyszintén a vigalmi adót engedje el. Tekintettel arra, hogy az est tiszta jövedelme a zenedei tanárok javára megy, a tanács a kérésnek helyt adott.

— **A Szepesi-Szövetség szokásos havi összejövetelét december hó 7-én, kedden kivételesen d. u. fél 5 órakor tartja meg a Törőféle vendéglő külön fűtött helyiségében. (Csapó-utca.)**

— **Rendőri hírek.** Életunt ifju. Tegnap délelőtt Hajó-utca 15. szám alatt Marton Endre 14 éves ifju öngyilkosságot kísérelt meg. Beleugrott a nyitott kutha, azonban fennakadt a kut ostorfáján. Kihúzták. Komolyabb baja nem történt. — **Meghiúsult bűnügy.** Rádi Sándor budapesti hentesmestert napokkal ezelőtt lecsalta Barát Imre állítólagos postatiszt disznóvásárlás végett Debrecenbe, aki, mikor Rádi lejött, igen különösen viselkedett, melyből kifolyólag Rádi feljelentette Barátot a rendőrségen, akinek Royal-szállóbeli lakásán Frommer-pisztolyt és töltényeket találtak. Barátot egyelőre őrizetbe vette a rendőrség. — **Lopások.** Grünberger Miklós Király-utcai lakos cégébláját, Kovács Pál Luther-utcai és Gulyás Istváné Árpád-terti lakosok kerítéseit ismeretlen tettesek ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tettesek ellen.

— **Karácsonyi ajándékokat mindenki csak a „MOVE bazár”-ban vásároljon.**

A HAJDUFÖLD NAPTÁRA.

Azt a jóleső szeretetet és ragaszkodást, amit t. olvasóink a

HAJDUFÖLD

és becsületes törekvése iránt tanusítanak, némiképen viszonzni óhajtuk s ezért elhatároztuk, hogy a mai viszonyokhoz mérten nagy áldozattal

ingyen naptárt

adunk a HAJDUFÖLD hűségese előfizetőinek.

Ezen rendkívüli kedvezményt ugyan belépő előfizetőink is megkapják.

Aki a Hajdúföldre legalább három hónapra előfizet, ingyen kapja meg a

Hajdúföld naptárát,

mely a kalendáriumi részen kívül érdekes tartalommal a karácsonyi ünnepek előtt fog megjelenni.

Bolti ára 25 korona lesz.

Csilléry mandátuma

Budapest, dec. 6. (Nemzeti St. tel. jel.)

A sárbogárdi választókerületben tegnap volt a pótválasztás Dr. Czeglédy András és Dr. Csilléry András között. Az eddigi eredmények szerint Csillérynek a vidéken 1000 többsége van s magában Sárospatakon is 300-nál nagyobb többsége van s így megválasztása bizonyos.

Kétszázötven internáltat bocsájtottak el

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.)

A belügyminisztérium felülvizsgáló-bizottsága tegnap 250 internáltat bocsájtott el a zalaegerszegi táborból. Ezek majd mind olyanok, akik a bolsevizmus alatt büntetendő cselekményt nem követtek el és tulajdonos részük iparos és földművelő. Az internáltak táborában tovább folyik a vizsgálát.

Agyonlőtt szökevény rab

Berettyóújfalu dec. 6. (Nemz. St. tel. jel.)

Véres esemény játszódott le Pocsaj községben. — A csendőrök leaktarták tartóztatni Varga Gyulát, aki a debreceni börtönből szökött meg, ahol jogerős büntetését töltötte. Varga a csendőrök közeledtére futásnak eredt, s a csendőrök többszörös figyelmeztetésére sem állott meg. A csendőrök erre fegyvereiket használták s Vargára lőttek, aki holtan esett össze. A csendőrök jelentést tettek parancsnokságuknak. Holnap bizottság száll ki, hogy megállapítsa, hogy jogosan használták a csendőrök fegyvereiket.

LEGUJABB

Teleki dezignálása előtérben

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.)

Vasadi-Balogh György kihallgatása után a következőket mondotta egy újságírónak:

— A kormányzó elsősorban a gazdasági és szociális problémák iránt érdeklődik, s az a benyomásom, hogy a kormányzó ezekre fekteti a legfőbb súlyt. Ugy látom, hogy Teleki dezignálása van előtérben.

Budapest, dec. 6. (N. St. t. j.) A kormányzó kihallgatásainak sorozata ma délelőtt Sréter István és Sokorópátkai Szabo István és kihallgatásával bezáródott. Teleki dezignálása teljesen bizonyos, őt ajánlotta Rubinek Gyula is a kormányzóknak.

NICK WINTER a detektívfilmek királya ma este 6 és fél órakora Vigszinházban

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményei.

Szendró Gyula játsza a beteg Kardoss Géza helyett f. hó 7-én, kedden az Oeskey brigadéros, mely előadást B) bérletben tartja meg a Csokonai színház. Szendró Gyula a egyszerű alakításával már vasárnap esti szereplésével is óriási sikert aratott, mikor is a hirtelen rosszullett Kardoss igazgató helyett bougrott „Oeskey brigadéros“ parádés szerepébe.

Szerdán 8-án a nagyszerű *Ezüst sárlyt* játsza a Csokonai színház operette együttesse C) bérletben.

Tündériak Magyarhónban lesz a legközelebbi reprize a Csokonai színháznak. Szentpéterinek azt a kitűnő énekes vígjátékát esütörtökön A) bérletben játsszák, főszerepekben Bodan, Utassy Ida, Székely Zizi, Szigeti, Szalma Heltay, Csolnakossy. A darab előadása iránt már most nagy az érdeklődés, úgy hogy a pénztár már árusítja a jegyeket.

Soha ilyen szenzáció nem volt még Debrecenben, mint Nick Winter, a híres filmdektív személyes fellépte, aki a Vigszínházban kedden este 6 és fél órakor és szerdán délután 3 és este 6 és fél órakor játsza az „Öldöklő tü“ főszerepét.

A tizedik symphonia, dráma 6 felvonásban, francia párisi film. Abel Gance a *Jaccuse* szerzője írta és rendezte ezt a filmet. Csodálatos hatású története, a párisi Comedia Francaise színészeinek művészi játéka és a mesteri rendezés elsősorban filmalkotásnak. Bemutatja ma és holnap az Apolló 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Az élet királynője dráma a művészvilágból hat felvonásban, a Műszerepet Celia Mattieci olasz filmstar játsza. Bemutatja az Uránia. Előadások 5 és 7-kor. Jegyelővétel.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 6. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 16.50—17.00, font 18.15—850, dollár 524—48, franc 31.50—32, márka 7.40—750, lira 18.80—90, Bócs 99—99.05, rubel 309—327, lei 7.70—7.50, korona dinár 14.30—14.05, leva 6.50, Zürich magyar korona 1.40.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban
Vásárol **Simon György**
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

SPORT

Fővárosi eredmények. A vasárnapi bajnoki mérkőzések az erőviszonyoknak megfelelő eredményt hoztak. FTC—III. K. TVE 3:0, MTK—TTC 4:0, UTE—KAC 1:0, Vasas—VII. K. TVE 2:0, BAK—33. FC 2:2, BTC—MAFC 2:2.

A városi mezőgazdasági bizottsági tagok választására jogosultak összeíró jegyzékének közszemlére tétele.

A mezőgazdasági érdekképviseletről szóló 1920. évi XVIII. t. c. I. §-a értelmében minden törvényhatósági joggal felruházott városban városi mezőgazdasági bizottság alakítandó. A mezőgazdasági bizottság választott és hivatalból való tagokból áll.

A mezőgazdasági bizottsági tagok választására jogosult: 1. Akinek a község határában mezőgazdasági művelés alatt álló földbirtoka van, vagy ilyen földbirtoknak hasznélvezője, vagy egy évnél hosszabb időre hasznélvezője.

2. Minden 24 életévet betöltött férfi ha magyar állampolgár és a mezőgazdaságban állandóan alkalmazva van, vagy akár mint mezőgazdasági eselőd, akár mint mezőgazdasági munkás állandóan a mezőgazdaságban

dolgozik, feltéve, hogy legalább három év óta lakik a község területén.

A választójogot a választásra jogosultak közül a 24 évet betöltött magyar állampolgár férfiak, ha községi választójogot gyakorolhatnak, személyesen, a birtokos, hasznélvező és hasznélvélőársak, testületek és általában a jogi személyek, továbbá a teljes koru nők és azok, akik a községi választói jog gyakorlásából ki vannak zárva, meghatalmazott útján gyakorolják. Ugyancsak meghatalmazott útján szavazhatnak azok azok is, akik nem laknak a községben. Meghatalmazás csak 24 évet betöltött olyan férfinak adható, aki a községben lakik, politikai jogai birtokában van és a jelen törvény alapján választói jogot személyesen gyakorolhat. Egy személy csak egy meghatalmazást fogadhat el. A kiskorúak és gondnokság alatt levők képviseletében a választásnál törvényes képviselőjük szavaz. A választó vagy összeíró jegyzékben 5 csoportra kell a választásra jogosultakat besorolni. Ha valakinek több címen lehet választói joga, az összeírás alkalmával saját maga állapítja meg, hogy ezt a jogot, mely csoportban gyakorolja, de két választói csoportba soha nem sorolható.

A választók összeírása a városi lisztirodánál rendelkezésre álló hivatalos adatok alapján fogatosítottatott.

Értesítem a lakosság érdekléti tagjait, hogy az 1920. XVIII. t. c. 4 §-a értelmében az összeíró jegyzék 1920. évi december 7-től december 31-ig bezárólag a Csapó-u. 15. sz. alatti központi lisztiroda hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt köznapokon d. e. 8-tól 2-óraig, 15 napra közszemlére kitétetett azzal, hogy az ellen a közszemlére kitéteteltől számitott 15 napon belül bárki, tehát az is aki a névjegyzékben nem szerepel felszólalással élhet. Felszólalással lehet élni úgy a névjegyzékben való kihagyás, mint abba jogosulatlanok felvétele ellen. A felszólalást írásban vagy szóval a városi lisztirodánál kell megtenni. A polgármester által a felszólalásokra hozott határozatok ellen annak közlésétől számitott 15 napon belül a városi tanáshoz lehet fellebbezni. A fellebbezéseket is a városi lisztirodánál kell benyújtani. A városi tanács a fellebbezések felett végérvényesen határoz.

Debrecen, 1920. december 6.

A polgármester helyett:
ZÖLD, tb. tanácsnok.

LENGYEL Fest, tisztít

Készíték gallérokat, készelöket, ingeket pontos és szolid árban. mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden szíre 8 nap alatt
CSAPO-U. 95. Pacsirta-u. sarok
Felvételi hely Piacz-utca 63. sz. mosoda.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vasborok

Benzin, Glycerin, Rum, Likőrreccenciak, Salétrom, Patkánymérgek. Kaphatók Jóna és Jóna droguerijában.

Aszokhordó

12 hl javított jokarban eladó Miktós-utca 21. E.

Aranyért

fizetek grammonként 100 koronát. Krämer, Arany Bika bérház 3.

Olcsó ház

mélyen leszállított árért elköltözés miatt sürgősen eladó Csapókert, Apponyi utca 40. Azonnal beköltözhető.

TRÓPAPIR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadójában.

Uj találmány! Uj találmány!

Jó háziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal“ **készítménygépet**, mely hóféhérre mossa a ruhát és nem szakgatja, felényi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab. Törv. védve. Visszonteladóknek árengedmény! Ügynökök kereset ek. Kapható Blattner József cégnél Debrecen, Csapó-u. 1.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt, román és vegyeslebelégyezésű

bankjegyeket legdrágábban vásárol **Rankai** bankirodája Debrecen
Dégenfeld-tér 6. (Kenyérpiacz.) TELEFON 209.

DEBRECENI Kalapgyár
SZÉKESKÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítiknek
PIAC-U. 63 SZ.

Kérem a névcserére vigyazni!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **kolmofestő vegyíztető intézetem** felvételi helyei **Egyházter 6. és Széchenyi-u. 18.** alatt van, hol elvállainak az e szakmába vágó mindenféle komplikált ruhát, gyászestben **24 óra** alatt festek

Tisztelettel **WACHA** kolmofestő, vegyíztető Hajnal-u. 15.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 63.
haját készítteti elegáns férfi öltönyök kaphatók

Forgács István

művészi
Bádogyas-u.

Meghívó.

A GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK 1920. évi december hó 19-en, délelőtt 11 órakor az intézet saját üzleti helyiségében, Debrecen, Király utca 2. szám tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Határozatképesség megállapítása.
  2. Érdekközösségi megállapodás a Magyar Nemzeti Gazdasági Bank, budapesti bej, céggel.
  3. Az intézet alaptökejének felemelése 1.000.000 koronáról 2.000.000 koronára, 10.000 drb egyenként 100 korona névértékű új részvény kibocsátása által és az igazgatóság felhatalmazása arra, hogy a régi részvényesek által át nem vett részvényeket, valamint a régi részvényeseknek fel nem ajánlott 5000 drb 100 korona névértékű részvényt szabad kézből, de 100 koronánál nem alacsonyabb árfolyamon értékesítse.
  4. Hat új igazgatósági és négy új felügyelő-bizottsági tag választása.
  5. Az alapszabályok módosítása.
  6. Esetleges indítványok.
- Azok a t. részvényesek, akik a közgyűlésen jelen lenni és szavazni akarnak, kötelesek részvényeiket az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlés határnapja előtt legalább 8 nappal, vagy intézetünk pénztáránál, vagy a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet rt.-nál, Debrecen, Piacz-utca 59. sz. közgyűlési letébe helyezni.
Debrecen, 1920. december hó 4-én.

Az Igazgatóság.

RUM és LIKÖR ESSENTIAK

Parfümök, arczkrémek, szappanok, kölni vizok, fésű és keféárak a legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguerijában Piac-utca 42.

Kövyaró és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.